

Memo van de gedeputeerde

Stijn Smeulders

Gedeputeerde Stedelijke ontwikkeling en Mobiliteit

Onderwerp

Informereren

Geachte Statenleden,

Via deze memo wil ik u graag informeren over de belangrijkste elementen van de nieuwe OV-concessie Oost-Brabant 2027-2039.

Datum

25 september 2025

Documentnummer

6189766

Aan

Provinciale Staten van
Noord-Brabant

Kopie aan

-

Bijlage(n)

1

Korte aanleiding

Op 22 juli 2025 is de OV-concessie Oost-Brabant verleend aan Arriva. EBS, de andere inschrijver op de concessie had de mogelijkheid om tegen dit besluit tot gunning aan Arriva bezwaar aan te tekenen, maar heeft dat niet gedaan. De gunning van de concessie is daarom definitief (zie bijlage voor Memo gedeputeerde dd. 4 september 2025 - Gunning OV-concessie Oost-Brabant onherroepelijk). Vanaf de nieuwe concessie is er sprake van een flink aantal veranderingen in het openbaar vervoer. De meeste veranderingen betreffen verbeteringen voor de reiziger in termen van meer vervoer, kortere reistijd, meer comfort en nieuwe bestemmingen die bereikt kunnen worden. De komende tijd worden, als onderdeel van de implementatie, gemeenten en overige belanghebbenden geïnformeerd over deze veranderingen.

Met deze memo informeer ik u over de belangrijkste uitkomsten van de aanbesteding. Wij hebben Arriva verzocht om, indien de leden van de Statenwerkgroep Mobiliteit dat wensen, hun aanbod voor de nieuwe concessie meer uitgebreid toe te lichten in een volgende werkgroep.

Flinke verbetering openbaar vervoer in Oost-Brabant

Arriva zorgt met het aanbod voor een forse uitbreiding en verbetering van het OV-aanbod in Oost-Brabant. De keuze om inschrijvers de ontwikkelruimte en extra budget te geven en de nadruk in deze aanbesteding op de vervoerkundige kwaliteit te leggen, was succesvol. De doelen van de provincie worden meer dan bereikt.

Er wordt ingezet op reizigersgroei, met name naar de steden en tussen stadscentra en buitenwijken. Ook brede welvaartdoelen worden behaald doordat er bijvoorbeeld meer buslijnen langer in de avond doorrijden in het landelijk gebied. Dit biedt een belangrijke basis voor het openbaar vervoer.

Arriva gaat bovendien actief met werkgevers samenwerken om het gebruik van openbaar vervoer te laten groeien.

Een aantal belangrijke verbeteringen zijn:

- In 2027 gaat Arriva 21% meer dienstregelingsuren rijden ten opzichte van het huidige aanbod. In 2029 groeit dit naar 24%.
- De *Bravo direct*lijnen (huidige lijnen 300, 301, 305, 306) worden versterkt met snellere verbindingen tussen een aantal belangrijke bestemmingen. Deze snellere lijnen rijden ook onder de productformule *Bravo direct* met vergelijkbare luxe bussen, maar rijden niet op alle momenten van de week.
- Er komen meer rechtstreekse verbindingen waardoor reizigers overstapvrij de eindbestemming kunnen bereiken.
- Ten opzichte van de huidige dienstregeling start Arriva op veel lijnen de dienstregeling vroeger op en/of vertrekt een laatste bus op de dag later, rond 24.00 / 00.30u.
- De weekendbediening wordt uitgebreid: een groot deel van de lijnen die nu al in het weekend rijden, rijden vaker. Veel lijnen die nu alleen doordeweeks rijden, rijden ook op zaterdag en zondag.
- Arriva biedt buslijnen op een aantal bedrijventerreinen waar nu geen openbaar vervoer is.
- De bereikbaarheid van de Efteling verbetert door hogere frequenties en (vanuit 's-Hertogenbosch) een kortere reistijd.

Datum

25 september 2025

Documentnummer

6189766

Bravo direct

Arriva gaat meer *Bravo direct*lijnen rijden ten opzichte van de huidige dienstregeling. Alle *Bravo direct*lijnen zijn snel en frequent, worden gereden met comfortabel materieel en rijden zeven dagen in de week tot laat in de avond. Ze worden uitgevoerd onder de productformule *Bravo direct* met de voor de reiziger herkenbare kwaliteit.

Arriva maakt goed gebruik van de mogelijkheid om op de *Bravo direct* corridors nog snellere buslijnen aan te bieden. Deze lijnen hebben niet zo'n ruime bedieningsperiode, maar rijden meer over de snelweg en hebben minder tussenstops op haltes. Er wordt nog een versnelling gerealiseerd door de inzet van bussen met een maximumsnelheid van 100 km/h.

Door de combinatie van de *Bravo direct*lijnen en de nog snellere buslijnen worden de verbindingen tussen (middel)grote steden en belangrijke locaties verbeterd. Op deze manier worden de eerste stappen gezet naar Bus Rapid Transit (BRT) op de corridors 's-Hertogenbosch - Waalwijk - Tilburg en Meierij/A50.

Enkele voorbeelden:

- De verbinding tussen Veghel en 's-Hertogenbosch wordt sneller doordat de *Bravo direct*lijn vanaf Veghel de N279 neemt. De verbinding tussen Schijndel, Sint-Michielsgestel en 's-Hertogenbosch wordt door een nieuwe *Bravo direct*lijn verzorgd en Schijndel en Eerde blijven met Veghel verbonden met een reguliere streeklijn.
- Tussen Uden en Eindhoven gaat de bus in de spits over de A50 rijden, waardoor de verbinding sneller wordt. Bovendien wordt deze verbinding uitgevoerd met een bus die 100 km/u kan rijden.

- Er ontstaat de snelst mogelijke verbinding tussen de volgende locaties:
 - 's-Hertogenbosch - Efteling en Tilburg - Efteling
 - 's-Hertogenbosch - Waalwijk en Tilburg - Waalwijk

Naast de lijnen die uitgevoerd worden onder de productformule *BravoDirect* biedt Arriva meer buslijnen die tot laat (rond 24.00u) in de avond rijden, dan geëist. Deze Directlijnen versterken de sociale functie van het openbaar vervoer door de ruime bedieningsperiode tot 's avonds laat en in het weekend. De provincie heeft dit lijntype geëist om, in combinatie met *BravoFlex*, de meer landelijke delen van het concessiegebied beter bereikbaar te maken. Door het ruime aanbod van Arriva wordt de bereikbaarheid hier nog verder vergroot.

Datum

25 september 2025

Documentnummer

6189766

Enkele voorbeelden van deze busverbindingen:

- Uden - Cuijk
- Reusel - Hilvarenbeek - Tilburg
- Best - Moergestel - Tilburg
- Best - Hilvarenbeek - Tilburg
- Wijk en Aalburg - 's Hertogenbosch

BravoCityGo

In 's-Hertogenbosch en Tilburg introduceert Arriva een nieuwe productformule: *BravoCityGo*. Via dit hoogfrequente en snelle stadsvervoer wordt de verbinding tussen de buitenwijken en het centrum verbeterd. De bussen hebben een bijzondere 'look and feel' en zijn daarmee herkenbaar als hoogwaardige stadslijn.

In Tilburg worden twee *BravoCityGo* lijnen aangeboden met gelede bussen (18m). Dat gaat om de volgende verbindingen, waar veel capaciteit nodig is:

- Reeshof - Universiteit - Centraal Station
- Tilburg Noord - Centraal Station - Stappegoor - Goirle

In 's Hertogenbosch worden twee *BravoCityGo* lijnen aangeboden. Dat gaat om de volgende verbindingen:

- Centraal Station - Maaspoort - Empel
- Groote Wielen - Centraal Station - Kruiskamp

Transferiumlijnen 's-Hertogenbosch

De transferiumlijnen gaan ook fungeren als stadslijnen in 's-Hertogenbosch die, in tegenstelling tot de huidige transferiumlijnen 60, 70 en 80, wel op tussengelegen haltes stoppen. Deze lijnen worden gereden met 12 en 18 meter bussen. Vanaf P+R Pettelaarpark, P+R Deutersestraat en P+R de Vliert, wordt er naar het station en de rand van de binnenstad gereden. Op verzoek van de gemeente gaan de P+R bussen niet meer halteren in de binnenstad. De reistijd van de transferia naar de binnenstad neemt dus iets toe, maar hier staat tegenover dat de frequentie op veel momenten stijgt.

Bedrijventerreinen

Er gaat overdag elk half uur een bus rijden over het bedrijventerrein Waalwijk Haven en met aanvullende vroege en late ritten wordt er aangesloten op de werktijden van de bedrijven. Arriva gaat hierbij afspraken maken met de werkgevers

op het bedrijventerrein. Ook bedrijventerrein Loven in Tilburg en Midden-Brabant Poort in Gilze worden in de nieuwe concessie met een bus bediend.

Bravo//flex

Bravo//flex was geen onderdeel van de aanbesteding. Dit is al eerder aanbesteed via de aanbesteding doelgroepenvervoer. De provincie is hier opdrachtgever van en Connexxion taxi services de vervoerder. In januari 2026 gaat Bravo//flex al rijden. Met Bravo//flex kunnen mensen van/naar haltes reizen op de momenten dat er geen buslijnen rijden. Dit is bijvoorbeeld het geval bij de vele buurtbuslijnen waar vaak alleen op werkdagen tussen 07.00 en 19.00u een buurtbus rijdt.

Datum

25 september 2025

Documentnummer

6189766

De opwaardering van de bedieningsperioden die Arriva aanbiedt bij de start van de nieuwe concessie in december 2026, onder andere door de introductie van de nieuwe Directlijnen, zorgt ervoor dat reizigers nog meer mogelijkheden krijgen om met Bravo//flex aan te sluiten op het openbaar vervoer.

Wat zit er niet in de nieuwe concessie?

Ondanks dat er per saldo sprake is van een forse verbetering van het openbaar vervoeraanbod, heeft Arriva er voor gekozen om de kleine kernen Mariaheide en Langeboom niet meer met een buslijn door de kern te bedienen vanwege de lage reizigersaantallen. Reizigers in deze dorpen krijgen met Bravo//flex een andere reisoptie. Daarnaast worden in Tilburg sommige haltes waar nu ook maar weinig reizigers gebruik van maken, niet langer bediend (Witbrant, delen van Oud-Noord en een deel van Quirijnstok). Daar staan sterk verbeterde stadslijnen tegenover.

Andere verbeteringen

- **Nieuwe Zero Emissie bussen**

Vanaf start concessie Oost-Brabant zijn alle 251 bussen volledig Zero Emissie. De buurtbussen zullen in de loop van de concessieperiode voldoen aan de eisen van Zero Emissie. De nieuwe bussen zijn comfortabel en toegankelijk met verbeterde reisinformatie. Er wordt gebruik gemaakt van 100% hernieuwbare energie. Alle bussen worden voorzien van AED's, de stoelbekleding wordt gemaakt van 100% gerecyclede materialen en spiegels worden vervangen door camera's, wat de verkeersveiligheid ten goede komt.

- **Mobiliteit voor iedereen**

Arriva spant zich in voor mobiliteit voor iedereen door extra budget voor (nieuwe) sociale producten (bv. MeedoenPas / VoorElkaarPas) en het uitbreiden en intensiveren van de sociale partnerships (sociale werkplaatsen, UWV, KBO-Brabant en BrabantSport Fonds).

- **Mobiliteitsmakelaar**

Arriva gaat ook in Oost-Brabant de rol van mobiliteitsmakelaar invullen. Ze wordt de aanjager van het systeem van gedeelde mobiliteit en gaat (met andere partijen) werken aan een naadloze aansluiting tussen OV (trein en bus) en andere mobiliteitsdiensten, bijvoorbeeld Bravo//flex. Arriva vergemakkelijkt bovendien de mogelijkheden om reizen met meerdere vervoerswijzen te plannen, boeken en betalen. Vanaf de start van de concessie geldt dit in elk

geval voor een reis met de bus in combinatie met *BravoFlex*, reizigers kunnen dan in de nieuwe 'Bravo app' de ov-reis én *BravoFlex* reis plannen, boeken en betalen.

Implementatieproces

Nu de concessie definitief is verleend, start Arriva in afstemming met de provincie de implementatie van de nieuwe concessie. Zo worden onder andere bussen besteld, remises verder ontwikkeld en nieuwe buschauffeurs geworven. Ondertussen zullen diverse gemeentelijke wegbeheerders de businfrastructuur moeten aanpassen om het nieuwe lijnennet mogelijk te maken. De provincie en Arriva werken op deze manier samen toe naar een succesvolle start van de concessie Oost-Brabant.

Datum

25 september 2025

Documentnummer

6189766

Met vriendelijke groet,

Stijn Smeulders